

ADA 4724

PENGURUSAN EDITORIAL:
AMALAN DI *CERDIK PUBLICATIONS*
SDN. BHD.

ROZIDA ISMAIL

JABATAN PENGAJIAN MEDIA
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2003

Perpustakaan Universiti Malaya

A511142373

PENGURUSAN EDITORIAL:
AMALAN DI *CERDIK PUBLICATIONS*
SDN. BHD.

ROZIDA ISMAIL

DISERTASI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI KEPERLUAN
IJAZAH SARJANA PENGAJIAN PENERBITAN
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2003

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah yang Maha Pemurah lagi Maha Mengasihani

Syukur ke hadrat Allah s.w.t. kerana dengan limpah kurnia-Nya saya dapat menyiapkan disertasi ini, walaupun pelbagai rintangan dan kepayahan terpaksa dilalui.

Setinggi-tinggi penghargaan ditujukan buat para pensyarah, terutamanya Prof. Madya Dr. Md. Sidin Ahmad Ishak, yang bertindak selaku penyelia, Dr. Hamed Mohd. Adnan, dan Dr. Azizah Haji Hamzah. Tidak lupa juga saya mengucapkan ribuan terima kasih terhadap pihak pengurusan Cerdik Publications Sdn. Bhd. dan kakitangannya yang sudi memberikan kerjasama bagi menyiapkan disertasi ini. Terima kasih yang tidak terhingga kepada kakitangan Jabatan Media yang turut membantu saya melaksanakan pengajian ini.

Disertasi ini istimewa buat ayahanda tercinta yang sentiasa memberikan galakan untuk saya terus maju dalam bidang pendidikan dan buat bonda yang dikasihi yang sentiasa mendoakan. Juga buat adik beradik yang tidak lokek dengan bantuan.

Paling istimewa, buat suami tercinta, Saharuddin Mohamed, dan anak-anak, Syamil Azim, Shahidatul Insyirah, dan Ezzatun Nisa. Sesungguhnya kalian banyak berkorban masa dalam perjuangan melengkapkan pengajian ini.

Akhir sekali, disertasi ini adalah buat diri sendiri, yang sesungguhnya banyak mengajar erti menghargai masa ...

ROZIDA ISMAIL

Kuala Lumpur

2003

ABSTRAK

Bidang penerbitan merupakan suatu perniagaan yang tidak sukar diceburi. Walau bagaimanapun sesebuah penerbit harus mengetahui susah senangnya menguruskan perniagaan penerbitan. Kebolehan mengurus dengan baik akan dapat memastikan produk yang dirancang dapat dikeluarkan mengikut jadual, tiba di pasaran pada masa yang tepat, dan yang paling penting dapat diterima oleh pengguna. Kajian ini memperlihatkan tatacara dan permasalahan pengurusan dalam Editorial, iaitu jabatan yang merupakan nadi utama sesebuah penerbit, dengan mengambil Cerdik Publications Sdn. Bhd. sebagai kajian kes. Hasil kajian, pengkaji mendapati bahawa model pengurusan yang diikuti oleh penerbit ini selari dengan standard umum yang diamalkan oleh mana-mana penerbit. Walau bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan yang masih boleh diatasi sekiranya penerbit membuat beberapa pembaikan berdasarkan pengalaman-pengalaman syarikat lain. Akhir sekali, pengkaji menyarankan beberapa cadangan agar pengurusan Editorial di syarikat ini dapat dipertingkatkan.

ABSTRACT

It is definitely not difficult to venture into the publishing business. However, publisher must have good management knowledge to manage the business properly. The ability to perform a good management skill will ensure that books are published on time, as per schedule, and well accepted by consumers. This study attempts to outline criterias and problems faced by Editorial, a department which every publisher normally refers as "the heart of the publisher", focusing on Cerdik Publications Sdn. Bhd. as a case study. The study shows that Cerdik Publications Sdn. Bhd. is following the standard management model as other publishers do. Nevertheless, a few weaknesses identified, but still can be resolved by following the past experiences of other publishers. Lastly, the study will outline a few suggestions to improve the quality of Editorial management.

KANDUNGAN

<i>Penghargaan</i>	<i>i</i>
<i>Abstrak</i>	<i>ii</i>
<i>Abstract</i>	<i>iii</i>
<i>Kandungan</i>	<i>iv</i>
<i>Senarai Singkatan</i>	<i>vii</i>
<i>Senarai Jadual</i>	<i>viii</i>
<i>Senarai Rajah</i>	<i>ix</i>
<i>Senarai Lampiran</i>	<i>x</i>
BAB 1 PENDAHULUAN	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Permasalahan Kajian	3
1.3 Tujuan Kajian	9
1.4 Skop Kajian	10
1.5 Metodologi Kajian	10
1.6 Kajian-kajian Lepas	11
1.7 Rangka Teori	14
BAB 2 TAKRIFAN DAN DEFINISI	22
2.1 Pengenalan	22
2.2 Penerbit dan Peranannya	22
2.3 Buku	25
2.3.1 Definisi	25
2.3.2 Manuskrip	25
2.3.3 Peranan Buku	28
2.3.4 Industri Perbukuan	30
2.3.5 Jenis-jenis Buku	33
2.4 Editor	36
2.4.1 Definisi	36
2.4.2 Peranan dan Ciri-ciri Editor	37
2.4.3 Jenis-jenis Editor	41
2.4.4 Tugas-tugas Editor Mata Pelajaran	43
2.5 Kesimpulan	47
BAB 3 LATAR BELAKANG CERDIK PUBLICATIONS SDN BHD	49
3.1 Sejarah Penubuhan Syarikat	49
3.2 Struktur Organisasi Syarikat	51
3.2.1 Jabatan Penerbitan	51
3.2.2 Jabatan Pemasaran	54
3.2.3 Jabatan Akaun	55

3.2.4	Jabatan Reka Bentuk	55
3.2.5	Jabatan Pengeluaran	55
3.2.6	Jabatan Khidmat Pelanggan	56
3.2.7	Jabatan Pentadbiran dan Perjawatan	56
3.3	Aktiviti Perniagaan Syarikat	56

BAB 4	PENGURUSAN EDITORIAL: AMALAN DI CERDIK PUBLICATION SDN BHD	60
--------------	---	-----------

4.1	Pengenalan	60
4.2	Merancang dan Membina Program Penerbitan	60
4.2.1	Membina Kepengarangan (<i>Listbuilding</i>)	63
4.2.2	Penjadualan (<i>Scheduling</i>) sebagai Alat Kawalan	75
4.3	Proses Editorial	77
4.3.1	Pembahagian Tugas	77
4.3.2	Tugas Koordinator Siri	78
4.3.3	Pelantikan Penulis dan Perolehan Manuskrip	79
4.3.4	Memproses Manuskrip	88
4.3.5	Penilai Luar	89
4.3.6	Penyediaan Kulit Buku	90
4.3.7	Penyediaan Teks dan Proses Pracetak	92
4.3.8	Penentuan Harga Buku	94
4.3.9	Bayaran kepada Penulis	95
4.3.10	Taklimat Pemasaran	97
4.3.11	Penyediaan Naskhah Bertanda	98
4.4	Kesimpulan	99

BAB 5	MASALAH, SARANAN, DAN KESIMPULAN	100
--------------	---	------------

5.1	Pengenalan	100
5.2	Masalah dalam Pengurusan Editorial	100
5.2.1	Masalah semasa Membina Program Penerbitan	101
5.2.2	Kerjasama Penulis	107
5.2.3	Editor Kurang Berpengalaman	108
5.2.4	Editor Menangani Terlalu Banyak Judul	111
5.2.5	Kakitangan Jabatan Reka Bentuk Kurang Pengetahuan	113
5.2.6	Kekurangan Kajian dan Pembangunan (R&D)	114
5.2.7	Pergantungan kepada Jawatankuasa Penerbitan	115
5.2.8	Pergantungan Kuat kepada Buku-buku Sekolah	116
5.2.9	Kakitangan Pemasaran Kurang Pengetahuan	116

5.3	Ancaman dan Halangan	117
5.4	Saranan	117
5.5	Kesimpulan	120

Bibliografi

Lampiran

SENARAI SINGKATAN

CD	<i>Compact Disc</i>
CPSB	Cerdik Publications Sdn. Bhd.
DBP	Dewan Bahasa dan Pustaka
DTP	<i>Desktop Publisher</i>
FRIM	<i>Forest Research Institute Malaysia</i>
IKATAN	Ikatan Penerbit Bumiputera
IKS	Industri Kecil Sederhana
IT	<i>Information Technology</i>
KBKK	Kemahiran Berfikir Secara Kritis dan Kreatif
KBSM	Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah
KBSR	Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
OUP	<i>Oxford University Press</i>
PEP	<i>Pan Earth Publications</i>
PFB	Penerbit Fajar Bakti
PMR	Penilaian Menengah Rendah
R&D	<i>Research and Development</i>
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
STPM	Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia
UP&D	Utusan Publications and Distributors Sdn. Bhd.
UPSR	Ujian Penilaian Sekolah Rendah
VCD	<i>Video Compact Disc</i>

SENARAI JADUAL

Jadual 3.1	Penerbitan CPSB mengikut tahap (2000 – 2002)
Jadual 3.2	Penerbitan CPSB mengikut kategori (2000 – 2002)
Jadual 4.1 (a)	Contoh rangka kerja mengikut kategori
Jadual 4.1 (b)	Contoh rangka kerja berdasarkan buku panduan peperiksaan
Jadual 4.2	Jadual penerbitan

SENARAI RAJAH

Rajah 1.1	Penglibatan masa dan kesukaran dalam membuat pelbagai perubahan
Rajah 1.2	Proses pengurusan
Rajah 1.3	Model umum pengurusan

SENARAI LAMPIRAN

Lampiran 1	Keratan Akhbar yang Membincangkan tentang Kemelut Penerbitan Buku Teks
Lampiran 2	Carta Organisasi Jabatan Editorial Cerdik Publications Sdn. Bhd.
Lampiran 3	Senarai Buku Teks yang Diterbitkan oleh Syarikat-syarikat yang Bernaung di Bawah Mahir Holdings.
Lampiran 4	Hak Eksklusif sebagai Penerbit Kertas Soalan Peperiksaan Tahun-tahun Lepas
Lampiran 5	Contoh Buku-buku Umum yang Diterbitkan oleh CPSB.
Lampiran 6	Contoh Karya Terjemahan oleh CPSB
Lampiran 7	Contoh Karya daripada Bahan "Out-of Print"
Lampiran 8	Contoh Karya daripada Penulis yang Sama